

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 11, 01103 Vilnius, tel. 8 706 63899, el. p. lygybe@lygybe.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188735591

VšĮ „Plaukimas visiems“
Vsi.plaukimasvisiems@gmail.com

2019-04-02 Nr. (19)SN-12)S-284
į 2019 m. sausio 17 d. skundą

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai
info@klaipeda.lt

DĖL SPRENDIMO PATEIKIMO

Siunčiame Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierės 2019 m. balandžio 2 d. sprendimą Nr. (19)SN-12)SP-23 „Dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu sudarant sąlygas naudotis Klaipėdos miesto baseinu tyrimo“.

PRIDEDAMA. 10 lapų.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU SUDARANT SĄLYGAS NAUDOTIS KLAIPĖDOS MIESTO BASEINU TYRIMO

2019 m. balandžio 2 d. Nr. (19)SN-12)SP-53
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2019 m. sausio 17 d. gautas VŠĮ „Plaukimas visiems“ (toliau – Pareiškėjas) skundas, kuriame nurodoma, jog Pareiškėjas Klaipėdos mieste vykdo neįgaliųjų plaukimo sportinę veiklą. Užsiėmimus lanko 45 negalia turintys sportininkai. Skunde prašoma ištirti, ar Klaipėdos miesto savivaldybė nepažeidžia sportininkų su negalia teisės nemokamai naudotis Klaipėdos miesto baseinu. Rašte nurodoma, jog Klaipėdos miesto savivaldybė pagal koncesijos sutartį iš koncesininko kasmet perka apie 8 000 valandų baseino paslaugų Centre. Pagal 2018 m. liepos 26 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimą Nr. T2-169 „Dėl leidimo nemokamai naudotis Klaipėdos daugiafunkcinio sveikatingumo centro (toliau – Centras) paslaugomis senjorams, neįgaliesiems, sportininkams ir plaukimo veteranų rinktinei“ (toliau – Tarybos Sprendimas), plaukimo takeliais baseine nemokamai gali naudotis senjorai, neįgalieji, taip pat sportininkai, atitinkantys tam tikrus sportinio meistriškumo rodiklius, įtvirtintus Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2014 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-219 „Dėl sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos). Pareiškėjo teigimu, Klaipėdos miesto savivaldybės pasirinkti aukštesnio sportinio meistriškumo kriterijai, nustatyti minėtose Rekomendacijose, taikomi tik asmenims, neturintiems negalios. Pagal Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 23 d. įsakymą Nr. AD1-2049, negalia turintys asmenys nemokamai Centro baseinu gali naudotis tik reabilitacijos tikslais – 8 dienas per metus. Skunde teigiama, jog šiuo metu sąlygos nemokamai sportuoti Centro baseine yra sudarytos išskirtinai tik negalios neturintiems sportininkams, nesudarant sąlygų sportininkams su negalia nemokamai naudotis Centro baseinu sportinei veiklai (ne reabilitacijai ar integracijai). Taip pat rašoma, jog patogiausias, t. y., nuo 15.00 val. iki 20.00 val., laikas taip pat skirtas tik negalios neturinčių sportininkų veiklai.

Pareiškėjo atstovas G. Č. 2019 m. kovo 25 d. el. paštu pateikė papildomą informaciją, nuroydamas, jog neįgaliesiems vaikams Klaipėdos savivaldybėje nėra sudarytos sąlygos sportuoti. Vaikai,

turintys negalią, niekada negalėjo ir jiems nebuvo sudarytos sąlygos užsiimti plaukimo sporto šaka, motyvuojant, kad BĮ „Gintaro“ sporto centras neturi specialistų, galinčių treniruoti vaikus, turinčius negalią, ir kad baseinas ir taip perpildytas plaukimo treniruotes lankančiais sveikais vaikais. Atidarius naują Klaipėdos baseiną, naudotis nemokamai, t. y. savivaldybės perkamu laiku, baseinu sudarytos sąlygos išskirtinai tik sveikiems vaikams, kadangi naudotis baseinu nesudaromos sąlygos sportininkams, esantiems pradinio rengimo ugdymo etape (pirmame sportinio ugdymo etape pagal Rekomendacijose išvardintus sportinio ugdymo etapus), nustatant, kad nemokamai baseinu gali naudotis tik aukštesnio lygio sportininkai. Kadangi vaikai, turintys negalios, niekada negalėjo lankyti plaukimo užsiėmimų, dalyvauti varžybose, jie neatitinka Tarybos Sprendime nustatytų reikalavimų, t y. neįgalūs vaikai negalėjo ir toliau negalės naudotis ir nemokamai lankyti plaukimo užsiėmimų.

Pareiškėjo teigimu, jis yra ne kartą kreipėsis į Klaipėdos miesto savivaldybę, prašydamas spręsti finansavimo negalią turintiems vaikams, užsiimantiems plaukimo sportu, problemas, sudaryti sąlygas jiems užsiimti plaukimo sportu. Pareiškėjas nurodo, jog (cituojama): „tokių ir panašių Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos, Sporto tarybos, komitetų pavedimų Klaipėdos administracijai buvo pateikta ne vienas ir ne du, tačiau iki šios dienos niekas nepasikeitė: „Rekomenduoti savivaldybės administracijai išanalizuoti lėšų poreikį 11 programos priemonės „Vaikų su negalia sportinei veiklai ir įrangai įsigyti“ įgyvendinimui, įvertinus visų sporto šakų, kurias lanko vaikai, turintys negalią, lėšų poreikį ir, esant poreikiui, teikti Tarybai siūlymą dėl 2018-2020 metų veiklos plano ir biudžeto koregavimo (per 2-3 mėnesius) ir informuoti komitetus.“ „Pritarti savivaldybės administracijos paaiškinimui dėl VŠĮ „Plaukimas visiems“ prezidento (priede 13 programa) G. Č. siūlymo.“ Pareiškėjas pateikė Klaipėdos miesto savivaldybės Sporto tarybos 2016 m. spalio 13 d., 2016 m. spalio 20 d. bei 2018 m. kovo 1 d. posėdžių protokolų kopijas, iš kurių nustatyta, jog Pareiškėjas kreipėsi į Savivaldybę su klausimais dėl neįgaliųjų sporto finansavimo. Pareiškėjas taip pat pateikė 2019 m. sausio 9 d. kreipimosi į Savivaldybės merą kopiją, kuriame nurodoma, jog (cituojama) „2018 m. kovo 19 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos posėdžio metu Klaipėdos administracijai pavedimu buvo pavesta išanalizuoti lėšų poreikį 11 programos priemonės „Vaikų su negalia sportinei veiklai ir įrangai įsigyti“ įgyvendinimui, įvertinus visų sporto šakų, kurias lanko vaikai, turintys negalią, lėšų poreikį ir, esant poreikiui, teikti Tarybai siūlymą dėl 2018-2020 metų veiklos plano ir biudžeto koregavimo (per 2-3 mėnesius) ir informuoti komitetus. Prašome pateikti informaciją, ar buvo pateikta Tarybai išanalizuoti lėšų poreikį 11 programos priemonės „Vaikų su negalia sportinei veiklai ir įrangai įsigyti“ siūlymas dėl 2018-2020 metų veiklos plano ir biudžeto koregavimo ir ar buvo (per 2-3 mėnesius) ir informuoti komitetus; jei buvo, prašau nurodyti, kada, ir pateikti Tarybos ir komitetų protokolų kopijas.“

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė Agneta Skardžiuvienė (toliau – lygių galimybių kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, 2019 m. vasario 1 d. raštu Nr. (19)SN-12)S-119 kreipėsi į Klaipėdos miesto savivaldybės administraciją, prašydama atsakyti į klausimus, ar savivaldybė gali patvirtinti skunde nurodytas aplinkybes; ar negalią turintiems vandens sportininkams sudarytos sąlygos nemokamai sportuoti Centro baseine (ne reabilitacijos ar integracijos tikslais); ar savivaldybė gali patvirtinti, jog pagal Įsakyme nustatytą tvarką nemokamai sportuoti Centro baseine gali tik neturintys negalios sportininkai; kokios priežastys lėmė, kad teisė nemokamai sportuoti Centro baseine suteikiama sportininkams pagal Įsakyme nustatytus aukštesnio sportinio meistriškumo kriterijus; kodėl pasirinkti būtent šie kriterijai bei Įsakymas; dėl kokių priežasčių Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendime Nr. T2-169 pradinio rengimo meistriškumo lygis nebuvo įtrauktas tarp meistriškumo lygio nustatymo kriterijų; paprašyta pateikti kitą su tyrimo esme susijusią reikšmingą informaciją bei įrodymus.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2019 m. vasario 15 d. Tarnyboje gautame Klaipėdos miesto savivaldybės rašte Nr. (4.28E)-R2-456 nurodoma, jog Klaipėdos miesto savivaldybė pagal 2018 m. sausio 26 d. koncesijos sutarties Nr. J6-310 tarp Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos ir UAB „Vakarų infrastruktūra“ bei UAB „Klaipėdos baseinas“ (toliau – Koncesijos sutartis) Specifikacijos 3 priedą iš Klaipėdos miesto daugiafunkcinio sveikatingumo centro (toliau – Centras) gali pirkti 8208 valandas per metus sportininkams, tačiau 2018 m. rugsėjo 11 d. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus raštu buvo suderintas baseino minimalių paslaugų planas, kuriuo sportininkams numatyta 4500 valandų per metus.

Klaipėdos miesto savivaldybės Tarybos Sprendimu buvo nustatyti kriterijai, kuriuos turi atitikti sportininkai, norintys naudotis Centro paslaugomis nemokamai. Vienas iš kriterijų nustato, jog sportininkas turi būti pasiekęs sportinio meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo ir didelio meistriškumo pakopų rodiklius, nurodytus Sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijose, patvirtintose Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio

direktoriaus 2004 m gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-219 „Dėl sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų tvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), kurios taip pat yra nustatytos ir gali būti taikomos neįgaliesiems sportininkams.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. AD1-2049 „Dėl Klaipėdos miesto senjorų, neįgaliųjų, sportininkų ir plaukimo veteranų rinktinės naudojimosi Klaipėdos miesto daugiafunkcinio sveikatingumo centro paslaugomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas) buvo nustatyta, kad senjorams ir neįgaliesiems, užsiregistravusiems Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biure, yra skiriamos 8 nemokamos valandos vienam asmeniui per mėnesį. Ši nuostata patvirtinta, atsižvelgiant į didelį kiekį senjorų ir neįgaliųjų, norinčių pasinaudoti Centro paslaugomis nemokamai, ir ribotą laiką bei baseino takelių kiekį Centre, kuris patvirtintas Koncesijos sutartyje.

Valandos, skirtos senjorams, neįgaliesiems, sportininkams ir plaukimo veteranų rinktinei naudotis Centro paslaugomis, yra nustatytos Koncesijos sutarties Specifikacijos 3 priede. Neįgalieji sportininkai, atitinkantys Tarybos Sprendime nustatytus kriterijus, galėtų naudotis Centro paslaugomis patogiausiu laiku, t. y. nuo 15.00 val. iki 20.00 val., tačiau iki šiol neįgaliųjų sportininkų pageidavimų naudotis Centro paslaugomis nemokamai negauta. Nurodoma, jog neįgalieji sportininkai Centro paslaugomis gali naudotis nemokamai, tačiau turi atitikti Tarybos Sprendime nurodytus atrankos kriterijus. Teigiama, jog Koncesijos sutarties Specifikacijos 3 priede ir Tarybos Sprendime yra nustatytos baseino takų ir valandų, kurias iš koncesininko perka Klaipėdos miesto savivaldybė, apimtys. Kadangi patenkinti sportininkų poreikio nemokamai naudotis Centro paslaugomis neužtenka takų ir valandų, buvo nuspręsta nustatyti atrankos kriterijus, tarp jų ir sportinio meistriškumo atitikties, kuriais vadovaujantis Centro paslaugomis nemokamai galėtų naudotis sportininkai, kurie siekia sporto rezultatų ir kuriems labiausiai reikalingos treniruotės aukščiausius standartus atitinkančiame baseine. Rekomendacijos yra vienintelis dokumentas, kuriuo gali būti įvertinti sportininko pasiekti rezultatai, tuo jį išskiriant iš kitų to paties ar panašaus amžiaus sportininkų pagal meistriškumo lygį. Klaipėdos miesto savivaldybės taryba nusprendė leisti nemokamai lankyti Klaipėdos baseiną sportininkams. Pradinio ugdymo arba pradėdantieji nepatenka į sportininko kategoriją, nes jie dar nedalyvauja sporto varžybose ir nesivaržo su kitais asmenimis.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar Tarybos sprendimo bei jo priedų nuostatos, reglamentuojančios plaukimo sporto veikla užsiimančių asmenų galimybę nemokamai naudotis Centro paslaugomis tvarką, nepažeidžia Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos savivaldybių pareigos užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Jungtinių Tautų bei Europos Sąjungos, taip pat nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija reiškia teisių sumažinimą, suvaržymą ar atėmimą tam tikrai kategorijai žmonių dėl kokių nors asmens požymių. Diskriminacija suvokiama kaip asmenų lygybės principo pažeidimas, kai asmeniui ar asmenų grupei yra sukuriamos mažiau palankios sąlygos, taikomi skirtumai, išimtys, apribojimai ar teikiamas pranašumas, lyginant su kitais asmenimis, esančiais toje pačioje ar tokioje pačioje situacijoje.

Remiantis Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalimi, tiesioginė diskriminacija – tai elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 5 dalies nuostatas, netiesioginė diskriminacija apibūdinama kaip veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

Pagal Lygių galimybių įstatyme įtvirtintą diskriminacijos sąvoką, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio, t. y. aptariamam atveju – dėl negalios, priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitas asmuo, neturintis šio požymio.

Lygių galimybių įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinta įrodinėjimo pareigos paskirstymo tvarka nagrinėjant lygių galimybių principo pažeidimo atvejus, t. y. teismuose ar kitose kompetentingose institucijose nagrinėjant fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių skundus, pareiškimus, prašymus, pranešimus ar ieškinius dėl diskriminacijos lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės

priklausomybės, religijos pagrindu, pareiškėjui nurodžius aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos buvimo, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo ar nurodymo diskriminuoti faktas buvo. Skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas.

Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija), kurios dalyvė yra Lietuva, 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, užtikrina, kad prieš įstatymą visi asmenys lygūs ir lygūs pagal įstatymą, taip pat turi teisę į lygiavertę įstatymo apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymo teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo. Valstybės, šios Konvencijos šalys, draudžia bet kokį diskriminavimą dėl neįgalumo ir garantuoja neįgaliesiems vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo diskriminavimo dėl bet kokios priežasties (Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis).

Konvencijos 30 straipsnio „Dalyvavimas kultūriniame gyvenime, aktyvus poilsis, laisvalaikis ir sportas“, 5 dalyje nustatyta, jog, siekdamas suteikti neįgaliesiems galimybę lygiai su kitais asmenimis dalyvauti rekreacinėje, laisvalaikio ir sporto veikloje, valstybės, šios Konvencijos šalys, imasi atitinkamų priemonių skatinti ir raginti neįgaliuosius kuo plačiau dalyvauti bendro profilio sporto veikloje visais lygmenimis; užtikrinti neįgaliųjų galimybę organizuoti, plėtoti ir dalyvauti jiems skirtoje sporto ir rekreacinėje veikloje ir šiuo tikslu skatinti atitinkamą parengimą, mokymą ir išteklių suteikimą lygiai su kitais asmenimis; užtikrinti, kad neįgalieji turėtų galimybę patekti į sporto, rekreacinius ir turizmo objektus; užtikrinti, kad neįgalūs vaikai turėtų vienodas galimybes su kitais vaikais dalyvauti žaidimuose, rekreacinėje, laisvalaikio ir sporto veikloje, įskaitant tokią veiklą mokyklų sistemoje; užtikrinti, kad neįgalieji turėtų galimybę gauti paslaugas asmenų, organizuojančių rekreacinę, turizmo, laisvalaikio ir sporto veiklą.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs; žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas reiškia žmogaus prigimtine teisę būti traktuojamam vienodai su kitais, įtvirtina formalią visų asmenų lygybę, taip pat kad asmenys negali būti diskriminuojami arba kad jiems negali būti teikiama privilegijų (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime taip pat konstatavo, kad konstitucinis asmenų lygybės principas nepaneigia pačios galimybės skirtingai traktuoti žmones atsižvelgiant į jų statusą ar padėtį (Konstitucinio Teismo 2003 m. gruodžio 30 d. nutarimas).

Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog už neįgaliųjų integravimą į kultūrinę veiklą, poilsį ir sportą ir lygių galimybių jiems dalyvauti šiose gyvenimo srityse kartu su kitais visuomenės nariais sudarymą atsako apskričių viršininkai ir savivaldybių institucijos. Apskričių viršininkai iš apskričių viršininkų administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų, o savivaldybių institucijos – iš savivaldybių biudžetų lėšų remia neįgaliųjų visuomeninių organizacijų įgyvendinamas kultūros, kūno kultūros ir sporto programas ir kitas priemones, skirtas visiems atitinkamoje apskrities ar savivaldybės teritorijoje gyvenantiems neįgaliesiems.

Remiantis Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 3 straipsnio 1 punkto nuostatomis, sporto veikla grindžiama lygiateisiškumo principu, reiškiančiu, kad visi asmenys, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, amžiaus, negalios, religijos ar tikėjimo, seksualinės orientacijos ir socialinės ar ekonominės padėties, turi lygias teises sportuoti.

Tarybos Sprendime nurodyta, jog, vadovaujantis Koncesijos sutarties specifikacijos 3 priedu, senjorams, neįgaliesiems, sportininkams ir plaukimo veteranų rinkinei nuspręsta leisti naudotis Centro paslaugomis nemokamai, taip pat nuspręsta nustatyti senjorų, neįgaliųjų, sportininkų ir plaukimo veteranų rinktinės naudojimosi Centro paslaugomis atrankos kriterijus (1 priede) bei nustatyti Centro teikiamų paslaugų Tarybos Sprendime nurodytoms asmenų grupėms suteikimo apimtį (2 priede). Tarybos sprendimu Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius įpareigotas patvirtinti nurodytų asmenų grupių naudojimosi Centro teikiamomis paslaugomis tvarkos aprašą. BĮ „Gintaro“ sporto centrui ir BĮ Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biurui pavesta teikti Tarybos Sprendime nurodytas viešąsias paslaugas.

Tarybos Sprendimo 1 priede išvardintos keturios asmenų grupės, kurioms Tarybos Sprendimu yra suteikiama teisė nemokamai naudotis Centro teikiamomis paslaugomis: senjorams, neįgaliesiems, sportininkams bei plaukimo veteranų rinkinei. 1 priede nustatyti riterijai, kuriuos minėti asmenys turi atitikti, norėdami nemokamai pasinaudoti Centro paslaugomis. Minėtame priede nustatyta, jog sportininkai, norintys nemokamai naudotis Centro paslaugomis, turi atitikti trijų rūšių kriterijus:

1. organizacijos atitiktis, t. y. sportininkai, priklausantys teisės aktų nustatyta tvarka Juridinių asmenų registre įregistruota sportinę veiklą Klaipėdos mieste vykdančioms sporto organizacijoms, veikiančioms pagal Lietuvos Respublikos biudžetinių, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų ir Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymus;

2. sporto šakos atitiktis, t. y. vandens sporto šakų sportininkams, prioritetas taikomas šia tvarka: 1) plaukimo, sinchroninio plaukimo, plaukimo su pelekais; 2) buriavimo, irklavimo, baidarių ir kanojų irklavimo; 3) vandensvydžio, mišrių sporto šakų (triatlono, šiuolaikinės penkiakovės);

3. sportinio meistriškumo lygio atitiktis, t. y. sportininkas yra pasiekęs sportinio meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo ir didelio meistriškumo grupių meistriškumo pakopų rodiklius, nurodytus Sportinio ugdymo organizavimo Rekomendacijose.

Tarybos Sprendimo 2 priede nustatyta, jog sportininkams yra suteikiamos nemokamos 8202 valandos per metus.

Rekomendacijų 3.4 punkte reglamentuojama meistriškumo pakopos sąvoka, pagal kurią meistriškumo pakopa apibrėžiama kaip ugdytinio sportinio meistriškumo lygį pagal sporto varžybose užimtą vietą arba pasiektą rezultatą apibrėžiančių rodiklių grupė. Rekomendacijų 1 priede „Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo grupių sudarymo rodikliai ir ugdymo grupių sudarymo rodikliai ir ugdymui skiriamų kontaktinių akademinų ugdymo valandų skaičius per savaitę pagal sporto šakas“ nurodyti 4 plaukimo sporto šakos ugdymo programos etapai: pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo ir didelio meistriškumo. Pagal minėto priedo nuostatas, plaukimo sporto šakoje išskirtos 9 sportinio meistriškumo pakopos, kurios skirstomos pagal plaukimo sporto šaka užsiimančių asmenų dalyvavimą įvairaus lygmens varžybose bei jose pasiektus rezultatus. Rekomendacijų 1 priede nurodomi dalyvavimo atitinkamose sporto varžybose bei juose pasiekti rezultatai, kuriuos turi atitikti sportininkai, atitinkamai pasiekę nurodytas meistriškumo pakopas. Rekomendacijų 2 priede „Formalųjį švietimą papildančio neįgaliųjų sportinio ugdymo grupių sudarymo rodikliai ir ugdymo grupių sudarymo rodikliai ir ugdymui skiriamų kontaktinių akademinų ugdymo valandų skaičius per savaitę pagal sporto šakas“ nurodomi šie asmenų su negalia plaukimo sporto šakos ugdymo programos etapai: pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo ir tobulinimo bei didelio meistriškumo. 2 priede išskirtos 4 meistriškumo pakopos, atsižvelgiant į sportininkų dalyvavimą varžybose bei jose pasiektus rezultatus.

Tarybos Sprendime, kuriuo remiantis yra suteikiama teisė plaukimo sporto šaka užsiimantiems sportininkams nemokamai naudotis Centro paslaugomis, išskiriami sportininkai, kurie pagal sportinio pasirengimo lygį dalyvauja paskutiniuose trijuose Rekomendacijose nurodytuose sportininkų rengimo etapuose - meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo ir didelio meistriškumo.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas naudojimosi Centru aprašas, kurio 3 punkte nustatyta, jog sportininkų naudojimosi Centro paslaugomis atranką (registraciją) vykdo biudžetinė įstaiga Klaipėdos „Gintaro“ sporto centras. Organizacijos, teikiančios poreikį naudotis Centro paslaugomis sportininkams, privalo pateikti vardinius sąrašus (7 p.). Pagal minėto

Įsakymo 13 punkto nuostatas, Klaipėdos „Gintaro“ sporto centras, surinkęs sportininkų poreikį naudotis Centro paslaugomis ateinantiems kalendoriniams metams, vadovaudamasis Tarybos Sprendimo 2 priede patvirtintomis Centro teikiamų paslaugų apimtimis, sudaro naudojimosi Centro paslaugomis užimtumo grafiką bei sportininkų sąrašus ir atitinkamai juos suderina bei teikia savivaldybės administracijos kompetentingiems padaliniais.

Taigi, išanalizavus Tarybos Sprendimo, jį įgyvendinančio Įsakymo, taip pat Rekomendacijų, kuriomis, kaip pavyzdiniu teisės aktu, Klaipėdos savivaldybės taryba rėmėsi, nustatydamą kriterijus, kuriais remiantis, sportininkams, užsiimantiems plaukimo sporto šaka, sudaroma galimybė nemokamai naudotis Centro baseino plaukimo takeliais, nuostatas, darytina išvada, jog minėtomis nuostatomis nustatomi vienodi atrankos kriterijai visiems sportininkams, užsiimantiems plaukimo sporto šaka. Pažymėtina, jog pasiekti aukštesnio sportinio ugdymo (sportinio meistriško ugdymo, meistriško tobulinimo ir didelio meistriško) bei atitinkamai meistriško pakopų rodikliai taikomi tiek negalia turintiems, tiek jos neturintiems sportininkams. Rekomendacijų 1 priede atitinkamai nustatyti kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokio sportinio ugdymo bei meistriško pakopą yra pasiekę sportininkai, neturintys negalios, o 2 priede – kriterijai, taikomi sportininkams su negalia. Remiantis minėtomis aplinkybėmis, Pareiškėjo nurodyti argumentai, jog Rekomendacijos yra taikomos tik sveikiesiems sportininkams, nėra pagrįsti tyrimo metu išanalizuotų teisės aktų nuostatomis.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, konstatuotina, jog Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nustatyta tvarka, pagal kurią sportininkams, užsiimantiems plaukimo sportu, yra sudaromos galimybės nemokamai naudotis Centro paslaugomis, nustato vienodus kriterijus tiek sveikiesiems, tiek neįgaliesiems sportininkams, jeigu minėti sportininkai atitinka Tarybos Sprendime nustatytus sportinio meistriško ir kitus kriterijus.

Išanalizavus nustatytas aplinkybes, nėra teisinio pagrindo konstatuoti, jog Klaipėdos miesto savivaldybė padarė pažeidimą, įtvirtintą Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte.

Pareiškėjo teigimu, Tarybos Sprendimu nustatyta tvarka, pagal kurią, vadovaujantis Rekomendacijomis, nemokamai Centro baseino paslaugomis gali naudotis tik aukštesnio sportinio meistriško lygį pasiekę sportininkai, iš esmės yra nepalanki Klaipėdos mieste sportiniu plaukimu užsiimantiems vaikams su negalia, kadangi pastarieji nuo pradinio rengimo lygmens neturi galimybių, lyginant su sveikais sportuojančiais vaikais ugdyti sportinio meistriško, ruošti dalyvavimui atitinkamo lygmens sporto varžybose bei siekti aukštų sportinių rezultatų. Tuo tarpu Centre nemokamai sportuoti priimami tik aukštesnį sportinį lygį pasiekę plaukikai. Pažymėtina, jog Klaipėdos miesto savivaldybė savo

rašytiniame paaiškinime nurodė, jog „iki šiol neįgaliųjų sportininkų pageidavimų naudotis Centro paslaugomis nemokamai negauta.“

Lygių galimybių kontrolierė, remdamasi pirmiau nurodytomis aplinkybėmis bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta nuostata, suteikiančia teisę lygių galimybių kontrolieriui teikti išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl teisės aktų tobulinimo ir lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų, rekomenduoja Klaipėdos miesto savivaldybei apsvarstyti galimybę dėl sąlygų sudarymo vaikams su negalia nemokamai naudotis Centro baseino paslaugomis, nepaisant jų pasiekto sportinio meistriškumo lygio.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu, 30 straipsnio 3 dalimi,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Pripažinti skundą nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytam pažeidimui.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, Klaipėdos miesto savivaldybės administraciją.
3. Įpareigoti Klaipėdos miesto savivaldybę išnagrinėti šiame sprendime jai teikiamas rekomendacijas ir per 30 dienų nuo šio sprendimo gavimo dienos informuoti Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą apie nagrinėjimo rezultatus bei priimtus sprendimus.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė